

HARRY KUSTERS, DE FIRMA CUBA EN HET PÖTJE

Afgelopen maand werd met medewerking van de firma Kusters het oktoberfeest gevierd in De Baenje en tijdens dit feest werd er beslist een Pötje gedronken. Pötje is de naam van het bier dat

Cuba, het bedrijf van Harry Kusters, levert aan De Baenje, bier dat afkomstig is van een bedrijf met een traditie van ruim 80 jaar.

Het begon allemaal in 1929 toen de vader van de huidige eigenaar een eigen bedrijf begon.

De Zuid-Hollandsche Bierbrouwerij (ZHB), die bestond van 1881 tot 1974 en ooit de grootste brouwerij van Den Haag was, was in het bezit van een groot aantal hotels en cafés in het land. Daarnaast beschikte dit bedrijf over depots waar het bier gebotteld werd. Deze depots lagen verspreid door het hele land en ook in Sittard.

De brouwerij in Den Haag vervoerde het bier, in fusten van vijfenzeventig liter en meer, per trein naar Sittard waar het vervolgens werd afgeleverd en afgeleverd bij de horeca. Eerst in fusten, later ook in flesjes, eerst met een beugel als sluiting en in latere jaren werd de beugelsluiting vervangen door de kroonkurk. In die tijd ging dat bij alle grote brouwerijen zo. Ook vulde zogenoemde bottelaars het ZHB-bier af. Etiketten van bottelaars uit die jaren herinneren nog aan die periode.

De firma ZHB wilde in Sittard behalve een depot ook een bierbottelarij, annex limonadefabriek oprichten en was op zoek naar een beheerder voor de nieuw op te richten fabriek.

Na zijn vroege pensioen (55 jaar) als marechaussee wilde Jan Louis Willems niet stil blijven zitten en solliciteerde naar de job van beheerder. Zijn dochter werkte

op het notariskantoor waar de akte werd opgemaakt, die de stichting van de bierbottelarij mogelijk maakte. Ze hoorde dat die baan van beheerder nog vacant was waarop zij haar vader waarschuwde dat het wellicht iets voor hem zou zijn". Gezien zijn functie was dat natuurlijk voor hem een 'gekookt eitje' en werd hij door de Brouwerij met 'open armen' ontvangen en aangesteld om dat bedrijf op te starten!

9 februari 1929 trouwde zijn dochter met haar eerste liefde Peter Hendricus Hubertus Kusters. Nadat Peter was afgestudeerd aan het Bisschoppelijk College vond hij zijn weg in de handel, als vertegenwoordiger bij een meelhandel in Nuth, later bij Alberts drukkerijen en nog later vond hij een plek op het hoofdkantoor bij de Staatsmijn Emma te Hoensbroek. Hier kreeg hij in 1928 met een hele groep ontslag, wegens malaise in het bedrijf.

Zijn inmiddels toekomstige schoonvader zei: "Kom maar bij mij in het bedrijf. Dan kun jij over een paar jaar, als ik met pensioen ga (dus in 1930), mijn plaats hier innemen". Maar het voornemen om zijn schoonzoon die job te bezorgen mislukte, want de brouwerij in Den Haag zag liever een 'echte Ollander' als opvolger.

Opa Jan Willems, gaf hem toen een advies. "Wat let je. Begin maar op je eigen. Ik help je wel!"

En zo startte 1 juni 1930 het begin van de zaak. Kusters kocht van de familie Verheggen een stuk land aan de Geuweg voor fl. 847,00. Voor achtduizend gulden werd een pand neer gezet, waar gewoond en gewerkt kon worden.

Het begon goed, diverse klanten van het depot gingen nu over naar Kusters. Op 1 juni 1930 kon hij zijn eerste fust bier als handelaar gaan verkopen. Maar Kusters wilde meer; hij wilde een bierbottelarij beginnen en vroeg bij de gemeente hiervoor een vergunning aan. Deze werd hem op 11 november 1932 verleend, getekend door burgemeester Coenders en de gemeentesecretaris F. Ensink.

De eerste bierflesjes hadden een inhoud van 30cc en op het etiket stond de naam van Kusters vermeld. Dit etiket moest worden aangepast in verband met de alcoholwet die bepaalde dat vermelding van het alcoholpercentage op het etiket verplicht was. Het waren groene flesjes met porseleinen beugel met stop.

Het waren groene flesjes met porseleinen beugel met stop.

Aanvankelijk werd door Kusters van de ZHB ook Trio-limonade afgenomen en in het zuiden verkocht. In 1930 besloot Kusters om zelf met een limonadefabriek te starten. Aannemer Henri Vogten uit Guttencoven maakte een offerte waarin hij aanbood om tegen de prijs van fl. 694,00 een nieuw gebouw in vierentwintig werkdagen af te leveren.

Sinds 4 juli 1931 had de firma Kusters ook een telefoonaansluiting en het bedrijf was te bereiken onder nummer 14 in Sittard. De aansluiting kostte toen fl. 25,00 en het abonnement fl. 2,75 per maand. De door Kusters geproduceerde limonade was in trek bij de horeca en daarom werd ook deze bedrijfstak gemoderniseerd. In mei 1936 werden nieuwe flessen geleverd om de limonade te bottelen, flessen met daarin de naam van Kusters. Citroen en sinaasappelsap werd door de firma Polak uit Amsterdam geleverd.

In de oorlog kwam een terugslag; bier kon amper niet meer worden ingekocht, suiker was op de bon en het enige wat toen gemaakt kon worden was surrogaat limonade. Die naam surrogaat moest op het etiket worden gedrukt al was Kusters daar niet gelukkig mee.

Tot 1940 duurde de samenwerking met de Haagse brouwerij omdat er vanwege de oorlog vanuit het noorden geen bier meer geleverd werd.

Kusters onderhandelde met bierbrouwerij De Leeuw uit Valkenburg over de levering van bier. Men moest het bier wel zelf bij de brouwerij gaan halen. De auto was verzegeld door de Nederlandse overheid en kon dus

niet gebruikt worden. Men besloot om een paard en wagen te kopen om zo zelf het bier in Valkenburg op te halen. De haverzak moest mee om het paard overeind te houden en zo gingen men dertig kilometer heen en weer terug en dat alles over een heuvelachtig terrein. Er ging een „wisselpaard” mee om te helpen trekken wanneer de last te zwaar werd. Met het halen van het bier was een hele dag gemoeid. Kusters bottelde Leeuw bier tot 1955 onder eigen merk.

Na de oorlog kwam de productie weer op gang en kar en paard werden vervangen door een auto. Het verkooprayon werd een stuk groter en omvatte nu Sittard en de Zelfkant. Naar het noorden reikte het tot Susteren en naar het Zuiden tot Beek - Elsloo en naar het westen omvatte het de gehele Maaskant. Cafe “Het Oude Veerhuis” was onze eerste klant en wij leveren daar nog steeds.

De limonade werd verkocht onder de naam PHK, later werd het Kusters. Tussen de achthonderd en duizend flesjes limonade per uur werden in de beginfase afgevuld. Kusters leverde verschillende soorten limonade. Dat veranderde na de oorlog. De Amerikanen brachten de vruchtensappen mee. Het etiket moest er moderner uitzien, een beetje exotisch. Kusters sr. koos toen voor de naam Cuba en vanaf die tijd heet de firma Cuba i.p.v. Kusters. Die naam werd ook vastgelegd.

De verkoop van limonade liep in de jaren zestig sterk terug en voor de kleine fabriekjes werd het moeilijk om hun producten te slijten. Door concurrentie was

voortzetting van de limonade fabriek niet meer lonend en daarom stapte Kusters over naar de wijnhandel en deze werd in 1969 geopend. Kusters begon met drank te leveren aan ziekenhuizen, bejaardencentra, de sportclubs en dergelijke. Andere bedrijven moesten stoppen, maar de familie Kusters kon uitbreiden doordat men kapitaal kon vrijmaken voor nieuwe investeringen.

In 1965 begon de samenwerking met Grolsch en dat agentschap duurde tot 2005. Volgens de Sittardenaar zijn er in die jaren duizenden fusten per jaar van dat bier uit het oosten in het zuiden verkocht. Die samenwerking werd beëindigd, omdat de firma Grolsch in het voorjaar van 2004 is gestopt met de handel in de 12,5 liter partyfusten. De firma Kusters had dertien jaar lang in dit systeem geïnvesteerd en had met de hoogste omzet bewezen dat dit een geweldig tapsysteem was, daarom ging hij op zoek naar een nieuwe leverancier. In het Duitse Oelde maakte hij kennis met de brouwerij Pott's. Zij leveren volgens Kusters het lekkerste bier dat hij ooit gedronken heeft.

Sinds die tijd werkt het bedrijf uit Sittard samen met bierbrouwerij Pott's. Het bier wordt onder eigen naam afgevuld in Oelde. Men heeft lang nagedacht over de naam waaronder dit bier verkocht zou worden, maar uiteindelijk is het **Pötje** geworden. In Limburg drinkt men graag een pötje beier. Ook in Duitsland viel de naam goed. De brouwmeester vond de naam een geweldige vondst, vooral ook omdat er ook nog iets van de brouwerijnaam in zit.

Nadat het bier eerst alleen op fust van 12.5, 30 en 50 liter verkrijgbaar was, werd het later ook nog in beugelflesjes van 33 cl met een eigen etiket verkocht.

Op 1 januari 1965 verkocht Kusters zijn bedrijf aan zijn zoon.

Nu is zijn zoon Harry de derde generatie-Kusters die aan het roer staat van de onderneming.

Met dank aan de Firma Kusters.

Ingezonden door Marijke Geilen (vrijwilligster).

